

Opis zanimanja

Bibliotekar (Librarian)

Opis posla:

Bibliotekari razvijaju, organizuju i održavaju zbirke knjiga i drugog zabeleženog i objavljenog materijala i izdaju ih na korišćenje.

Osim poslova sa samim korisnicima bibliotekari moraju raditi i na organizaciji uslova za rad sa korisnicima. U korisničkim službama bibliotekari direktno komuniciraju sa ljudima i pomažu im u nalaženju potrebnih informacija. Da bi se to sprovodilo bibliotekari obrađuju tematiku i opisuju je na pristupačan i razumljiv način. Vrlo je važan deo posla bibliotekara upravo sadržajna obrada dokumenata i pravljenje ažurne i uredne arhive. Od nje zavisi dostupnost, tačnost i potpunost informacija koje se kasnije dobijaju pretraživanjem. U manjim bibliotekama bibliotekar obavlja sve vrste poslova. Na osnovu praćenja literature i osluškivanja potreba korisnika planira i izgrađuje fond

biblioteke. Osim sadržajno, građu i formalno obrađuje, popisuje i arhivira u kataloge. Vodi brigu o sistemu pozajmljivanja i pravi programe za informisanje i obrazovanje korisnika. Pronalazi potrebne podatke, pomaže korisnicima da pronađu informacije, upućuje ih na druge izvore. U većim bibliotekama, sa više zaposlenih radnika, bibliotekari se specijalizuju za određeno područje, npr. nabavku, arhiviranje, klasifikaciju, izradu bibliografija, izradu baza podataka, učestvovanje u planiranju automatske obrade podataka, izgradnju specijalnih zbirki, iznajmljivanje među bibliotekama i dr. Bibliotekarima u radu pomažu knjižari i knjižarski manipulanti.

Biblioteke mogu biti nacionalne, naučne, visokoškolske, specijalizovane, narodne, gradske (mesne) i školske. U specijalizovanim bibliotekama, kakve su biblioteke zavoda i radnih organizacija, bibliotekari prikupljaju materijale sa određenog područja, izgrađujući tako specijalne zbirke zanimljive ciljnoj grupi korisnika, bave se organizacijom te materije pripremajući rezimee, sadržajnom analizom dokumenta, izradom bibliografija za određeno područje, a u nekim bibliotekama prate i biraju obaveštenja i novosti sa nekog određenog područja, najčešće za potrebe naučnika i drugih stručnjaka. Bibliotekari mogu izgrađivati i razne druge specijalne zbirke, npr. muzičke, zavičajne, zbirke retkih i starih knjiga, zbirke rukopisa, hemeroteke (zbirke isečaka iz novina) i dr. Poseban oblik rada je rad sa decom u dečijim bibliotekama.

Uvođenjem računara i automatske obrade podataka u biblioteke, bibliotekari su dobili i nove zadatke. Računari preuzimaju mnoge poslove, npr. nadzor nad nabavkom, obradom, pretraživanjem i iznajmljivanjem. Zbog toga, mnogi bibliotekari danas kreiraju i održavaju elektronske baze podataka. Omogućen im je i pristup udaljenim bazama podataka preko računarskih mreža. Zato je potrebno da steknu osnovna informatička znanja i veštine pretraživanja baza podataka, kao i da pomažu korisnicima da razviju te veštine.

Radni uslovi:

Bibliotekari rade u bibliotekama i informacionim centrima. Biblioteke se, osim po vrsti, razlikuju po veličini i po opremljenosti. Iako postoje standardi za uređenje takvih prostora, neke biblioteke ne zadovoljavaju te standarde, pa je, ili zbog nedostatka prostora, ili zbog slabe opremljenosti i organizovanosti, nekim bibliotekama rad otežan.

Uprkos tim nedostacima, rad u biblioteci relativno je udoban. U većini biblioteka radi se u smenama. Potrebno je striktno poštovati radno vreme predviđeno za rad sa korisnicima. Posao može biti ležeran jer vremenskog škrupca obično nema.

Poželjne osobine i kvalifikacije:

Dobre organizacione sposobnosti, doza pedantnosti i preciznosti, veština komunikacije s ljudima, jasno i precizno izražavanje, lakoća ophođenja s ljudima, ljubaznost i uslužnost – najvažnije su osobine dobrog bibliotekara. Uz to, bibliotekar treba da ima široko opšte znanje, a poželjno je i poznavanje stranih jezika i sve bitnije poznavanje rada na računaru.

Opis zanimanja

Bibliotekar (Librarian)

Osposobljavanje i zapošljavanje:

Za zvanje bibliotekara potrebna je visoka stručna sprema koja se može steći ili na posebnoj katedri ili polaganjem stručnog ispita za bibliotekara. Stalno usavršavanje je nužnost i obaveza svih stručnih bibliotekarskih službenika zbog promene osobina, oblika i vrsta bibliotekarske materije, potreba korisnika i informaciono - komunikacionih tehnologija.

Bibliotekarima koji se bave stručnim istraživačkim radom i objavljuju radove s područja bibliotekarstva i tako doprinose razvoju struke, dodeljuje se zvanje viši bibliotekar.

Tražnja za bibliotekarima u Srbiji je slabija od ponude radnika.